

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

РІК LVII Ч. 44. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 24-го ЛЮТОГО 1949.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

No. 44. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 24, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в З. А. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 (4-0807) Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

НЕ ВОРОЖАТЬ ПОВНОГО УСПІХУ НОВІЙ ПРОГРАМІ СУСПІЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Вашингтон, 22 лютого. — План президента Трумана, щоб федеральний уряд перебрав на себе більше ніж половину витрат на так звану „домашню допомогу“ для всіх потребуючих у цілій країні, зустрівся з гострими закидами не тільки від республіканців, але й від демократів. Вони висловлюють побоювання, що, як би здійснити план президента, тоді Злучені Держави перемінялись би на „дім убогих“. Вони звертають увагу, що кошти утримання цілої програми є такі великі, що федеральний скарб може їх не витримати.

План президента для поширення і побищення суспільного забезпечення був внесений у конгрес в понеділок. У ньому президент пропонує поширити суспільне забезпечення на дальших 20,000,000 робітників, досі ще не забезпечених. Коли взяти до уваги, що вже тепер суспільне забезпечення обіймає 30,000,000 людей, то повний план обіймає би 50,000,000 населення. У новим предвадленні мали б бути забезпечені самостійні підприємці-робітники, фермери і їх помічники, домашня служба і працівники в добродійних організаціях. Робітники мали б платити податок до фонду суспільного забезпечення від своєї річної платні як до висоту \$4,800. Новість у теперішнім предвадленні така, що робітники мали б діставати платні не тільки на випадок безробіття, але й на випадок каліцтва. Стареча пенсія мала б бути підвищена, а вдова по нещодавньому з двома дітьми мала б діставати найменше по \$50 місячно. Мінімальна пенсія для постарілого чоловіка й жінки мала б становити \$37.50. Старість чоловіка починалася би від 65 року, а жінки від 60 року. Крім того чоловік, що перейшов на пенсію, мав би право заробляти ще до \$50 місячно без утрати пенсії.

ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ ЧИСЛА СЕНАТОРІВ.

Топіка, у стеїт Канзас. — Сен. Гаверд МекГрат, голова Кравого Демократичного Комітету вийшов з предявленням зміни конституції в тому напрямку, щоб з кожного стеїту вибирати по два, як це є тепер. Він вірить, що як буде більше число сенаторів, можна буде довершити більше праці.

НЕРОЗВИЦЕНІ „ЛЮДСЬКІ ЖИВІ“ В ПЛАНІ МАРШАЛА

Вашингтон. — Підчас дискусії над приділом, для Плану Маршала в наступному скарбовому році підняв Джан С. Ліні іменем Американського Фармерського Бюро відбудову Європи через розвиток „людських живих“ в Європі. Він твердить, що ми з Америки звертаємо увагу на європейські країни тільки з точки погляду постачання їм матеріальних добр, а не звертаємо уваги на великий резервуар молоді, який можна розвинути як „людські живі“. Європейську молоддь господарської системи, подібно як це діється в Америці і для цієї цілі повинна бути призначена якась сума грошей в Плані Маршала.

Письменник вияснює причини недовіря членів московського Політбюро

Нью Йорк. — У книжці „Сталін і Ко“, написаній Волтером Дюранті, яка появилася саме в продаж, автор не тільки характеризує 13 членів кремльського Політбюро і твердить, що між ними панує повна солідарність, але теж і послух Сталінові. Він твердить, що всі члени Політбюро підібрали Сталіном, отже всіякі поголоски про ідейні розходження між ними є безпідставні. Дюранті перебув в СРСР 20 років, частинно як кореспондент щоденника Нью Йорк Таймс, а частинно як представник інших пресових органів і б'юро і вставив великою прихильністю до московського режиму. Він свого часу заперечив існування голоду на Україні. Автор робить важливу прислугу Західному світові тим, що вияснює причини і глибину ворожого відношення членів Політбюро до свого світу. Він звертає увагу, що багато з них у своїй молодості опинились поза законом, багато пішли на заслання інші були завжди голені як саботажники в часах підготовки революції. Тоді вони рятували себе різними підступами і трюками й навчилися невірити нікому. Коли ж вони прийшли до влади, вони опинились серед світу, який їх ненавидить, а не це б'є більше підтвердження їх у вічній недовірі. Серед такої ненависти Політбюро втримує владу і виробляє різні проекти для побищення сили Росії.

АМЕРИКА НА СЛУЖБІ СО-
ВЕТСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ

Москва, 23 лютого. (АП — Місцева „Літературна Газета“ видала тут малу брошуру Аннібел-и Букар з Клертон, Па., що була урядничкою американської амбасаді в Москві і минулого року покинула цю працю та перейшла на службу до большевиків. В книжці, що називається „Правда про американських дипломатів“, видивгається всілякі закиди проти цих дипломатів, обвинувачуючи їх в шпигунстві, в профізакозних грошевих транзакціях і т.п. Саму Букар большевики тепер обов'язать по советських фабриках і вона оповідає советським невольникам, що в Америці, мовляв, ще більша біда.

230 УКРАЇНЦІВ ПРИХАЛИ КОРАБЛЕМ ІРНІ ПАЙЛ ДО БОСТОНУ

З дводенним припізненням приїхали до порту в Бостоні у Дні Вашингтона, 22 лютого, військовий транспортний корабель Ірні Пайл з 599 новими імігрантами з європейської скитальщини. На ньому прибуло 230 українців, а з них 215 старанням Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету. Це вже десятий транспорт переїдених осіб на підставі нового закону. При висадці в причалі зустріли нових американців Комісія Переміщення Осіб стеїту Масачусетс під проводом Волтера Бірінгера. До них виголосили промови по англійськи, по німецьки, польськи, литовськи, а по українськи промовляла адв. Анна (Докінчення на стор. 4-тій)

Вияснення З. У. А. Д. Комітету в справі звороту коштів за ПОЛОГДЖЕННЯ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ.

Філадельфія, 23 лютого. — В останньому часі канцелярія ЗУАДКомітету вислала листи до т. зв. спонсорів для нових імігрантів, іменню тих, які через цей Комітет вислали завірення про забезпечення праці і мешкань для нових імігрантів, пригадуючи їм обов'язок звороту коштів за пологдження Комітетом іміграційних справ та визначаючи суму тих коштів на 50 до 60 доларів. В цій сумі вміщується теж коштів на перевезу імігранта з порту призначення до місця призначення, як теж необхідне забезпечення його харчами на час перебування. Подібно „спонсори“, головню в Нью Йорку та з околиць, тепер звертаються за виясненнями, бо по їхньому ця сума є за висока. ЗУАДКомі-

Приватні фонди в програмі Трумана для недоврозви- чених країн

Лейк Соксес, Н. Я., 23 лютого. В колах Об'єднаних Націй твердять, що головну роль в новому плані президента Трумана в справі допомоги недоврозвиченим теренам в світі гратимуть інвестиції приватних фондів, тоді як сам уряд планує асигнувати на ту ціль 50 до 100 мільйонів доларів. Нова програма американської економічної допомоги світові, своїм засягом і значенням ще більша від плану Маршала, буде предложена вже цього тижня Економічній і Соціалній Раді. Програма президента Трумана пропонує величезну американську допомогу фондами і спеціалістами для розгорнення всіх можливостей продукції на занедбаних досі теренах, що теж матиме рішальне значення для дальшого поліпшення економічного стану в світі. Буде створено цілий ряд спеціальних комісій і агенцій, бо в програмі передбачується всі ділянки розвитку: сільськогосподарства, індустрії, транспорту, охорони здоров'я, виховання і т.п. Це без сумніву найбільш смілива програма допомоги у відбудові світу, яку досі знає історія.

БОЛЬШЕВИКИ ПІДГО- ТОВЛЯЛИ РЕВОЛЮ- ЦІЮ В ЯПОНІ

Токіо, 23 лютого. — Переловлені американцями комуністичні документи виявляють, що минулого року в серпні комуністи в Японії та в інших не-комуністичних країнах робили генеральну підготовку до „світової революції“, яка мала початися страйками і революціями в жовтні та закінчилася створенням „народних урядів“ в лютому цього року. Большевицькі плани в Японії перекреслили своїми розпорядками проти страйків ген. Мек-Артур, поробивши теж цілий ряд інших протизаходів. Японські комуністи в своїх планах покладали надії, що в тому ж самому часі почнуться такі самі революції в інших країнах. Веручи до уваги, що жадна комуністична партія сама в таких справах не може рішати і тільки виконує накази Москви, приходиться до висновку, що це був власне приготований московським Політбюром план „світової революції“.

БУЛГАНІН НАКАЗУЄ „БОЄВУ ГОТОВІСТЬ“ СОВЕТІВ

Лондон, 23 лютого (АП). — Московська радіовисільня передала вчора денний наказ совєтського міністра збройних сил, маршала Ніколая А. Булганіна, з нагоди 31-шої річниці совєтської армії та в якому він наказує „вдержувати постійну боєву готовість на високому рівні“ з огляду на „агресивну політику Злучених Держав“. „Правлячі коло Злучених Держав Америки — говориться в наказі Булганіна — намагається силою встановити їх панування в світі та ведуть політику агресії і розпалювання нової війни“ — брешеться дальше в наказі совєтського міністра, що закінчується таким запереченням: „Совєтський наряд може бути певний, що наша армія, наша авіація і наша військово-морська флота стоятиме на сторожі своєї соціалістичної батьківщини“. Говорили теж інші совєтські генерали і політруки, вихваляючись своєю „силою“ та погрожуючи іншим. Ген. Шатлов, заступник керівника політруків в армії, хвалився, що совєтська армія в своїх перших днях розбила „орди чотирнадцяти потуг: Британії, Америки, Франції, Німеччини, Японії та інших“. Він в дальшому твердив, що в останній війні Совєти самі одні „протигом трьох років боролися проти японців, без будь-якої допомоги з боку західних союзників, що саботували відкриття другого фронту“. Крім промов з нагоди цієї річниці в Москві та в столицях „совєтських республік“ стріляли з гармат.

В ЄВРОПІ ВІЯСНЮЄТЬСЯ
СПРАВА АТЛАНТИСЬКОГО
ПАКТУ.

Париж, 23 лютого. — Останні дебати в Конгресі в справі Атлантійського пакту були анкілними в Європі багато песимізму, головню заяв сенатора Коналі, що пакт не міг би бути для Америки навіть „моральним зобов'язанням“ приступати до війни на випадок атаки на одну з договірних держав. Тепер керівники європейської політики вважають, що справу цілком вияснить своїм недавнім виступом на цю тему секретар стеїту Дін Ачесон, заперечуючи, що Америка, як завжди, додержити своїх зобов'язань. Це тим більше, що й сам Атлантійський пакт вважається головню ділом Америки. Тепер ще багато уваги приділюється поширенню пакту на Середземно-морські країни і на приєднання до нього Скандинавських держав.

ДЕМОНСТРАЦІЇ В БЕРЛІНІ НА ТЛІ АНТИ-СЕМІТИЗМУ.

Берлін, 23 лютого. — Протягом останніх трьох днів в Берліні дійшло до серйозних демонстрацій на тлі анти-семітизму. В одному з місцевих кінотеатрів в британському секторі висвітлювали британський фільм „Олівер Твіст“ і місцеві жиди, головню втікали з Польщі, почали демонструвати проти нього, добачуючи в ньому нотки анти-семітизму (один жид там намовляв дітей до крадіж). Поліція почала розганяти демонстрантів, користуючись палками та водою. Фільм, наостанці, знято з програми, але в пресі тепер ведеться на цю тему гостра полеміка.

ЩО КОЖНИХ 90 СЕКУНД ДО БЕРЛІНА ПРИЛТАЄ ОДИН ЗАХІДНИЙ ЛІТАК.

Берлін, 23 лютого. — Американська і британська транспортна авіація добувається щораз нових рекордів в боротьбі проти совєтської блокади Берліна. Тепер що кожних 90 секунд на аеродромах Берліна приземнюється один американський або британський транспортний літак з постачанням для населення цього заблокованого міста.

БРИТАНІЯ ЗМЕНШУЄ СВОЮ АРМІЮ.

Лондон, 23 лютого. — Британські сухопутні збройні сили мали б бути зменшені в цьому році на понад одну третю свого теперішнього складу, як це виходить з проложеного парламентові урядового проекту бюджету, хоча самі видатки на армію були б зменшені тільки на 300,000 фунтів. Британський гарнізон в Європі в 1949-50 бюджетовому році має бути зменшений з 427,300 на 337,100 старшин і воїнів.

Вони знову люди...

УКРАЇНСЬКІ Д.П. БУДУЮТЬ СВОЇ НОВІ ДОМИ
В МЕРІЛЕНДІ

4)

(Продовження).

XI.

ВИНЯТКИ, ЩО ПОТВЕРДЖУЮТЬ ПРАВИЛО

Пригода з т'яним шофером-нігром не була для нас одиноким поліційним „бизнесом“ того дня. Проте, друга справа, тим разом з шерифом та вкраденим новим Кедилек-ом на його подвірю, вже залишилася для нас таємницею.

В'їжджаючи до Честертаві, „джост Роберт“ кивав головою то в один то в другий бік „Бродвею“ оповитого вже вечірнім сумерком міста та не без сказати б — регіональної гордості пояснював, що он там є гайскул, а там на горбку якась там історична пам'ятка і т.п. При цьому він дуже скрупульозно придивлювався до правил міського руху. Хто ж тоді мав би їх підтримувати, як не поліція?

Зробивши кілька зворотів то вліво то вправо, ми наостанці опинилися на подвірю закатованої Іванової хати, неодмінної ознаки уряду шерифа. На подвірю кілька інших автомашин, між ними один новітній Кадилек, вже на сам вид якого вас всілякі мрії огортають. Капітан і Роберт пішли поговорити собі з іншою владою — шерифом, а ми так на Іванову споглядаємо та кожний свою думку має і до рішучого висновку приходять, що нема то як по правді жити. Описля довідуємося, що в Івановій тільки один чи двоє заблуканих Іванів перебувало. От так, щоб шерифові не скажалося. Теж довідуємося, що Кедилек минулої ночі вкрадено в Балтимор і рано його поліція вже мала в своїх руках. Видно кому тільки заблаглася нічна прогулянка з усіма можливими пригодами і нагодами, бо саме авто діле і не пошкоджене описля залишено на призволяще на дорозі.

Наша чергова ціль — це одна фарма з новим українським іммігрантом, згідно з українською родиною, одиноким в Меріленді, що звернулася до ЗУАДКомітету зі зажаданням на фармера. Власне це зажадання й було одною з головних безпосередніх причин нашої поїздки. Наш фармер, на звісто його Петром, жалівся в листі на приміщення та на самого фармера. І не без причин.

Українська сім'я — це молоді люди з Харківщини. Чоловік з жінкою і кількарічною дівчинкою. Ви бачили її свого часу на фотографії у Свободі, як вона з двома іншими дітьми в Балтимор зложила речення та дякує Богу за те, що допоміг їй дістатися до цієї вільної країни. Проте, з фармою їм самотньо не пощастило. Їм відступили приміщення неозначеної форми на піддашу, в додатку цілком запущене. Тільки тверді руки українці та незламне бажання мати „свій кут“ хочби й де, зробили цей справжній кут

бодай подібним до мешкання. Усіх ми застали дома на фармі. Не вдаючись в розмову з фармером, всі ми пішли насамперед на піддашу вислухати жалю українців. Жінка, як звичайно, насамперед розплакалася та поступово оповіла нам все. Насамперед мешкання. Ми самі бачимо, що воно нікуди не годиться. В додатку харчі. Фармер, сам ситий, не завдав собі труда, щоб зрозуміти тих, які ввесь свій вік були голодні. З ними ще пів бід, але з дитиною. Вправді, голодувати вони не голодують, але й не мають досить. Колишній дівчинка просила зварити їй яйце, але вони не могли його дістати. Можливо, фармер не розумів їх, але яйця вони не дістали. Крім того, фармер каже приготувати їм окрему їжу.

Не згадуючи нічого фармерів про зажадання на нього, ми з черги розпитали, як йому відповідало його нові співробітники. Фармер, як і всі його попередники, не нахвалив досить слів похвали. Насамперед стверджує, що „Юкрейніян“ має не тільки медвежу силу, але й до всього спеціаліст, головню з моторами. Робить на любий роботі. От таких більше б йому.

Але у висліді наших відвідань він і цього втратить. Капітан Ріджлі переказав українцям, щоб навіть не розпакувували своїх речей та дав дозвілення Робертові, щоб вже у віторок перевезти їх на іншу фарму. А цей фармер дістане помічну силу тоді, як рак свисне. Раніше хай навчиться розуміти людські потреби.

Це був одинокий випадок непорозуміння між фармером і новими іммігрантами. Справді винятковий, що тільки потвердив правило якнайбільшого взаємного розуміння і вдолівля всіх інших фармерів та робітників. Цей винятковий теж з місця „винятковий“, забираючи людей на іншу фарму.

XII.

ПІВЕНЬ, ГАРАСИМЕНКО, ЛЕВИЦЬКИЙ

Це три останні сім'ї нових українських іммігрантів, що їх ми відвідали вже пізно ввечері першого дня нашої поїздки.

Михайло Глова, зі своєю малою дочкою на руках та з жінкою біля нього, в гурті фермерської сім'ї. На краю зправа д-р Галан а за ним капітан Ріджлі.

Хведь Півень в своєму домі на фармі Мр. Весткотта в Кеннедівіл „гайцус“ в печі, тоді як його жінка турбується горшками на кухні. Вирази їхніх облич говорять найкраще про їхні почуття на своєму новому господарстві.

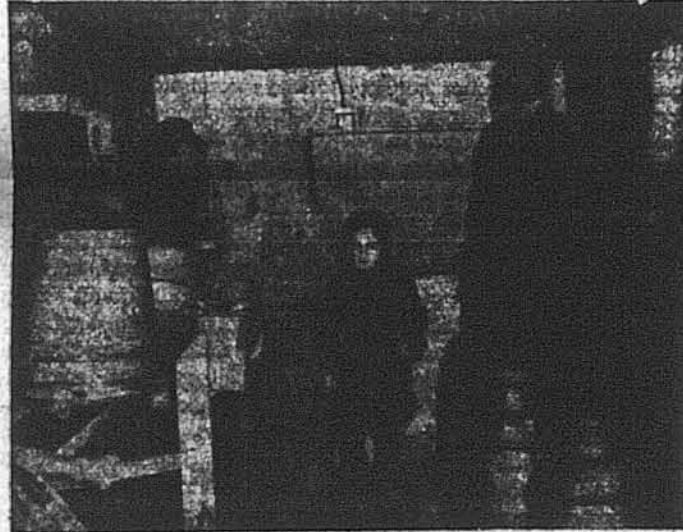
ки по Меріленді.

ПІВЕНЬ Хведь та його жінка Пелагія живуть і працюють на фармі Мр. Весткота у місцевості Кеннедівіл. Живуться їм — сказати б — як в св. Петра за дверима. Їхнє мешкання — дві кімнати і кухня, чистенько прибране, що й самому фармерові любі в ньому побути. Між іншим, фармер вже з першого дня приділяв їм навіть радіоприймач, щоб і „музику“ в хаті мали. Робота, докищо, точно не окреслена. Що, роблять? Заготовляють дрова, а жінка „крутиться“ в хаті. Харчі дає фармер. Скупують за своїми людьми, щоб могли „наговоритися“.

ГАРАСИМЕНКО Микола з жінкою походить з Тернопільщини, але по ньому видно, що Тернопільщина в його понятті сягає, правдоподібно, аж під Харків. До нього ми не дісталися без пригод.

Вже на фармі Півня ми „засягнули язика“ про чергову фарму. Проте, в напрямках до кожної чергової фарми тут під час дня не легко орієнтуватися, що ж тоді вночі. Довелось „накладати догори“, але наостанці ми таки в'їхали в бі-

почали скромно стукати до дверей. Ніхто не відзивається. До других дверей, теж без відповіді. Надавши замок і двері легко відкрились. „Самбаді говм?“ — стримаю питає капітан. Мовчанка. Він ще раз голосніше і знову такий сам мовчальний результат. Тоді Роберт той сам запит каде в другі двері — але й тим разом мовчанка. Тоді й ми почали,

В молочарському „бизнесі“ насамперед чистота. Один з нових українських іммігрантів на мерілендській фармі, разом зі своїм новим товаришем праці, вже здобув собі найбільше признання від фармера власне за його чистоту. Його мала донечка, що протягом довгих років не бачила молока на очі, тепер дослівно могла б в ньому купатися.

Відповідь погоничеві

(Докінчення зі стор. 2-гої).

серед великої більшості українського народу немає антагонізмів ані до одної чи другої вітки своїх власних братів, ані до інших, в тому і до російського народу. А вже цілком певно немає такого антагонізму, як під цими всіма оглядами виявили наші брати зі Західної України та який, м. і., проявився і в самій статті п. Кокільського. Що більше, я маю підстави твердити, що цей антагонізм ще тільки залишився серед частини української (російської теж) еміграції, але його немає вже на українській землі. Прекрасний приклад на це дає героїня УПА, в лавах якої є не тільки величезна кількість дірних кобилек та „малоросів“ п. Кокільського, але й самих росіянів та інших національностей, які разом з нами борються проти спільного більшовицького ворога за „нашу і вашу волю“.

Я переконаний, що сьогодні в Україні кожний український швидше виступить проти українського комуніста, ніж ті-дійняв би руку на росіянина, таку ж як і він жертву комунізму. Цього факту аж ніяк не можна не брати до уваги в українських змаганнях.

сказати б, тотальний наступ. Всі двері в домі відкриті, кімнати освітлені. Ми з фронту і з „франгу“ наступаємо окликаючи „Самбаді говм“, але виявляється, що „нобаді говм“. Як же це так серед ночі і серед поля залишити освітлену хату й навіть не замкнути на ключ? Виходить, що тут такий звичай. Капітан і Роберт аж голови похилили з гордості. Мовляв — дивіться самі, який у нас порядок: залишаєш хату саму і без страху, що в неприязності господаря розгосподариться там який непрошений гість. Справді подивуйдись.

Проте, ми своїх розшуків цілком не здаємо. Роберт підійшов до чергової хати та почав з тим самим „самбаді говм“ стукати то у вікна, то в двері. Все безуспішно. Аж впало „магічне“ слово д-ра Галана: гей, це д-р Галан, відчиніть. Наче у відповідь на таємне „Сезаме, відкрийся“, в темній хаті заворушилось, засвітилось світло і за кілька хвилин у дверях стояв у власній особі Микола Гарасименко. Можна собі уявити, як він почувався, прислухуючись нашим вигукам та розшукам по домі фармера.

Він з жінкою влаштувалися справді по хазяйському. Мають окрему хату з трьома кімнатами, нагнали собі в печі та й гріються. Він сам — друкарський наборщик, але й з фармерським ділом знайомий. Д-р Галан і капітан на переміну випитують про це й те, про умовини праці й життя. Головне, чи подобається і чи задоволені. Ну, ще питає — відповідає коротко, але виразно Гарасименко. Те саме й його

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“

Жертви, надіслані на цю ціль, як теж оброблену доплату до передплати „Свободи“, потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 4.

Відати:

Жертви:

Відати:	Жертви:	Відати:	Жертви:
Ivan Gryshchuk	\$ 2.00	151 Ксеня Пальчук	2.00
Andrew Symonow	2.00	151 Катерина Гуменик	2.00
Michael Drosda	2.00	163 Pauline Malinowski	2.00
Peter Burtynk	1.00	163 Michael Paranych	2.00
16 John Brega	2.00	175 Vasyi Klop	2.00
39 Joseph Zastawny	2.00	217 Myron Sokolsky	2.00
66 Teofil Naydan	5.00	221 Григорій Олексій	2.00
66 Nicholas Danilik	2.00	223 Lukas Chudaka	2.00
66 Fed Stefaniv	2.00	239 George Neczypor	1.00
66 John Babinec	1.00	288 Onufry Pristaz	2.00
70 L. Smerechansky	2.00	292 Василь Васишин	3.00
82 Stefan Lizega	1.00	296 Теодор Чайковський	2.00
91 Стефан Сендига	2.00	301 Марія Кулинич	2.00
91 Wasyi Chac	2.00	316 Theodore Oleksyn	2.00
123 B. Baidan	2.00	334 Harry Demkowich	2.00
123 Marja Baidan	2.00	361 Walter Homicki	2.00
126 Michael Koman	3.00	361 Walter Oszarnec	2.00
136 Roman Burey	3.00	361 Semen Kudlyk	2.00
143 Philip Nazaryuk	2.00	361 Michael Demsky	1.00
147 Григорій Біленький	2.00	377 Mike Pasko	2.00
		387 Onufre Bandas	2.00
		410 Andrey Szytkita	1.00

жінка. Вони раді були нашими відвідами, хоча й серед ночі. З взаємними побажаннями всього доброго прощаємось і з ними і мотори наших автомашин знову на хвилину перемикають тиху і самотню освітлену фарму Меріленду, на якій буде свій новий дім українська сім'я Гарасименків з Тернопільщини.

До ЛЕВИЦЬКИХ Ів. і Софії, він з П'ятничан зі Стрийщини, а вона з Браткович з Львівщини, ми потрапили знову після малої пригоди на дорозі. Ввечері на цих дорогах досить песте й тільки часом осліпить очі світло прожекторів авто, що мчить в протилежний бік.

(Докінчення на стор. 4-тій).

TO ENJOY THE FINEST
TELEPHONE SERVICE...

Give him a full MINUTE
to get to the telephone

Everyone wants to answer the telephone promptly—but sometimes it just isn't possible. So, to avoid disappointment to yourself and the person you're calling, wait at least a minute, before you decide there's no one home.

• Hanging up too soon is the reason why more than 75,000 telephone calls are not completed every day, here in New Jersey. By waiting at least a full minute there would be no need, in many cases, to make another call.

NEW JERSEY BELL
TELEPHONE COMPANY

ПОЗІР! — НОРТГЕПТОН, ПА!

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА
влаштує гарне представлення

ЗА НЕМАНЬ ІДУ

оперета в 4-ох діях з піснями і танцями

В НЕДІЛЮ, 27. ЛЮТОГО 1949
(SUNDAY, FEBRUARY 27, 1949)

В ПАРАФІЛЬНІЙ ГАЛІ, 1301 NEWPORT AVENUE

Початок 5. година ввечір.

Цю оперету відіграють молоді аматори з Майнєрзівської громади під керівництвом о. П. Вілсона.

Всіх українців з Нортгептону і околиць: Алентаві, Істон, Бетлгема, Селізбурга, Палмертона, Майнєрзівська запрошуємо прийти та налюбуватися чудовою оперетою. — Комітет.

УВАГА! ШИКАГО, БОРНСАЙД, ГЕМОУНД,
ІНД. І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДОМ УКР. ПРАВ. ПАРАФІИ СВ. ВОЛОДИМИРА

відбудеться

ЗАПУСТНИЙ ТАНЕЦЬ

В СОЮЗОВІЙ ГАЛІ, 843 N. WESTERN AVE., CHICAGO.

В СУБОТУ, 5. БЕРЕЗНЯ 1949

Початок 7:30 ввечір. — Вступ тільки 75 ц. враз з подат.

До танцю буде пригравати першорядна Гарвей Томас Оркестра. Будуть ставити до конкурсу ці, що найбільше розподіляють змагань. Будуть три нагороди та вибір королеви чи короля танцю. Сторінка св. Ольги приготувати смачне ланцювання. Просимо все громадянство, старших і молодіж, до ласкавої участі в запусний забаві. Парафіальний Уряд.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВІДЦІПІВ У. Н. СОЮЗУ В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

Повідомляємо урядників відділів 14, 27, 76, 133, 152, 219, 240, 272, 322, 359, 371 і 413 У. Н. Союзу, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

згаданих відділів відбудуться

В СУБОТУ, 26. ЛЮТОГО 1949

В UKRAINIAN CENTER, 180 WILLIAM ST., NEWARK, N. J.

в годині 8. ввечір.

Масо важні організаційні справи до обговорення і вирішення, як також відсвяткувати 55-річний ювілей У. Н. Союзу. Тому урядники вище поданих відділів повинні конче прийти на ці збори.
В. Салабул, Ю. Баранюк, А. Мудровський, І. Романішин, гол. радний У. Н. Союзу.

ну полюву вулицю, що вела прямо до фарми. В далені її так і видно, що освітлена як морська ліхтарня. На дворі прекрасно світив місяць і колись автомашин тільки шуміло по примерзлій полювній доріжці. Зупинився перед воротами, Роберт відкрив їх і ми в'їхали на просторі подвір'я, з багатьма і великими забудованими. Дому фармера не треба було шукати, бо він в повній ілюмінації стоїв перед нами. Натомість складніше малася справа зі самим фармером. Насамперед капітан і Роберт

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШІКАГО, ІЛЛ.

Ліга Американців Українського Походження при праці.

В воєнні роки заіснувала в Шікаго Ліга Американців Українського Походження. Тоді Ліга сповнила свої завдання, докладаючи зусиль для воєнної перемоги Америки. Продажа воєнних бондів і жвава участь в державному житті воєнних років, були уділом американців українського роду в Шікаго. На чолі Ліги стояв тоді адвокат Роман Смух, який пробув на цьому становищі аж до виїзду в Європу.

З хвилиною закінчення війни праця Ліги не припинилася. Вийшло так, що діяльність її стала так-же самою, як і в війні. Завдання харитативно-допомогового і політичного характеру вплинули на це, що Ліга й надалі залишилася Центральною Організацією українців міста Шікаго та об'єднує всі установи, організації та окремих людей, що хочуть єднатися. Ліга стала спільним знаменником стремління української шікаговецької громади.

В ній за круглим столом зійшлися майже всі українські організації, щоб узгоджувати і спільно долати українське національне життя. З успішних виступів Ліги за останні роки, варто згадати хочби прийняття з нагоди відвідин Івана Годяка, що принесло у виступі 10 тисяч доларів до каси ЗУАДК.

В неділю дня 6-го лютого відбулися Річні Збори Ліги, як і щороку. На збори прибули представники шіснадцяти українських організацій. Звичай у Лізі такий, що кожна організація відсилає до Ліги своїх двох представників, а на Річних зборах вибирається Упрява Ліги. Тим разом було 32 представників.

Збори відібрали дотеперішній Голова Ліги п. Тарас Шпікула, що в коротких словах подав дотеперішній шлях Ліги, працю за останній рік, та перспективи на майбутнє. З черги звітували члени уступаючої Управи, а потім відбулася дискусія над їхніми звітами. Звіти вказали, що мимо труднощів, які накопичувалися з відсутністю Ліги, проведена важка праця в допомогівій і політичній діяльності. Організації і установи об'єднуються в ній на добровільних засадах і тому важко є привнести всіх до громадської відповідальності. Ліга є дуже пожиточною установою як одною, що має понадпартійний і загально-національний характер. Ліга ставить і буде ставити собі теж надалі завданням зацікавити співпрацю українських церков в національно-громадському житті.

За звітами і дискусією прийшов вибір нових урядників

Ліги. а 1949 рік управа Ліги представляється наступною: Голова Ліги п. Дужанський, містоголови — інж. С. Куропася та о. Мицик Омелян, секретар п. Івасечко Тома, фінансовий секретар — пані Катерина Гульчій і Іванна Подола, референт преси — Володимир Шемердяк, касієр п. Любас та Контрольна Комісія в складі — п. Баран Михайло, п. Гудз і пані Плетяк.

На пропозицію п. Тараса Шпікули вибрано почесним головою Ліги на 1949 рік п. адвоката Романа Смуха.

Нова Управа цієї цільної самої вечора, після вибору, передискутувала деякі справи, що насуваються на чергу. Надзвичайно вдалим треба вважати вибір Голови, в особі п. Дужанського, що вестиме Лігу в бажаному році, українці-американські громадяни знайшли поважного і працюючого голову, що має за собою чимало років суспільно-громадської праці і в українському національному житті не новик. Вказали це перші кроки нового голови.

В першу п'ятницю після Річних Зборів відбулися наради новообраної управи, що на них прийнято цілий ряд рішень, як поточного характеру, так і важких та далекосяглих. З найважливіших внесків слід зазначити рішення, згідно з яким Ліга Американців Українського Роду улаштує при співучасті всіх заступників в Лізі організацій, та тих, що ще до співучасті зголосяться, — Святочну Академію в пошану Тараса Шевченка, сполучену з святкуванням 10-ліття проголошення Незалежності Карпатської України.

Головного промовця запрошений буде міністер і прем'єр Уряду Карпатської України Юлій Ревай. Буде теж ряд інших промовців, а крім цього обговорено детально програму, і члени управи поділилися працю в ділянці підготовки Свята. Святкування відбудуться дня 20 березня в Шопен Галі, де завжди українці в Шікаго улаштовують свої академії та маніфестації. Подробниці, що збільшуватимуться з наближенням Свята, будуть оголошені в українській періодичній пресі, а для американців українського роду в Шікаго, при допомозі окремих повідомлень в радіо та церквах.

Тому, що так багато праці в усіх ділянках стоїть перед українцями в Шікаго, Управа Ліги рішила робити скринини кожної п'ятниці. На чергових зборах Управи має бути вирішена остаточно справа переселення осередку та плянної співучасті шікаговецьких українців в переселенні та прийомі наших братів зі скитальщиною.

В. Ш.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

ДИРИГЕНТАМ І ЛЮБИТЕЛЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ

ДО ВІДОМА!

Вийшли друком в Європі прекрасні нові композиції на мішаний хор

МИХАЙЛА ГАЙВОРОНСЬКОГО

Конфедерація загальної сторінки арт. малює ЕДВАРДА КОЗКА:

- 1) Шумицька, пісня з Бояківщини, 25 ц.
- 2) Вдовина, пісня з Лемківщини, 25 ц.
- 3) Пилипівська, текст народної пісні, мелодія в стилі нар. пісні, 25 ц.
- 4) Душа-Душа, найстаріший запис повного тексту укр. нар. пісні, мелодія в стилі нар. пісні, 35 ц.
- 5,6) Та туман, Ой у полі, дві пісні з Волині, 40 ц.
- 7,8) Чече вода, Миленько моя, дві пісні давних укр. переселенців між югославцями, 50 ц.

Ш ноті є на продаж у нашій юнгарії. Вислаємо їх за попереднім одержанням заплата.

СВОБОДА BOOK STORE
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

Є НАД ЧИМ ЗАСТАНОВЛЯТИСЯ І ПРО ЩО ГОВОРИТИ. — Ця картина знята в Китаї, в місті Нанкінг, осідку уряду Чянг Кай-шека, що покинув місто й уступив з урядом, чи пішов на відпочинок. Його місце зайняв діючий президент Лі, що влаштував дипломатичне „кактейл парті“, на яку прибув теж і американський амбасадор, д-р Дж. Л. Стюарт. Це він зправа, а з його вигляду можна судити, що передає китайському президентові щось важке до відома.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗАБИРАЮТЬ ЗАБАГАТО МІСЦЯ В ГАЗЕТИ!

Я ще не так довго в Америці й не знаю, чи моя завага на місці, бо припускаю, що можливо сама редакція вже звернула увагу на наш дискусію, щоб не надсилати до газети таких довгих звітів з різних збірок чи коледж. Думаю, що такі можна б обмежити проголошення збірок до 5-долларових жертв, або хоч 2-долларових. Та ж одна збірка зіймає незримі ціли четвертині сторони газети. Але такі найбільше вражають ці дописи, де описуються „несподіванки“, що їх тут влаштовують з нагоди різних родинних свят.

Ніхто не може мати нічого проти цього, коли діти чи приїжді влаштовують батькам знайомим 25-ліття „щасливого подружжя життя“ чи тим подібні родинні імпрези. Та вже інша справа, коли йдеться з тим до газети. „Свобода“ добре робить, що поміщує згадки про ці „несподіванки“ тоді, коли зібрано на них якусь жертву на народні потреби. І треба признати, що тут і там люди знають, як себе треба в таких випадках поводити і складають хоч невелику жертву, але таку.

ку, що не треба за неї соромитися. Але соромитися треба тоді, коли є дуже багато гостей і коли „столи вгинаються“ від дуже смачних і багатлих потрав та напиків, та коли з усіх боків складають Ювілятам дари, а потім, неначе для відчепного, щось капне і на скитальців, УПА і т. п. Як божевільники можуть на своїх бенкетах збирати і по півтора тисячі доларів на їхню отруйну пропаганду, то як ми виглядаємо в таких випадках з нашими „ювілейними“ дарами на рятують скитальців, чи допомоги поширювати добрих інформацій про Україну та її визвольну боротьбу?

Я вже переконався сам, що американські українці жертвують, але таких, що жертвують, є розмірно небагато. Тому на нашу свідомішу частину спадає тепер подвійний тигар. Треба жертвувати і за тих, що ніщо або мало жертвують, беручи собі до серця тих, що життя своє жертвують для добра України. А як уже складаємо малі жертви, то бодай не вимагаємо їх розголошення, бо папір, на якому ці жертви друкуються, є дорожчий від тих жертв.

Василь Бобків.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ. КУПУЙТЕ СВОЇ БІЛІТИ ЧЕРЕЗ „ПЕРІОЛ СЕРВІС“

ЗРОБІТЬ СЬОГОДНЯ!

НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ, ЩОБИ НЕ БУЛО ЗА ПІЗНО!

Коли Ви хочете щиро допомогти своїм рідним, друзям і знайомим на скитальщині, спровадьте таких до Америки доки можливо. Бо може бути за пізно. На бажання даю законом дозволені інформації, затверджую нотаріально потрібні форми завірення і підписую афідевіти. Інтересовані в таких справах голосіться до:

W. WILLIAM CZUCZMAN
NOTARY PUBLIC

373 LOCUST AVENUE, AMSTERDAM, N. Y.
Tel.: 2878-M

ТАРЗАН, ч. 2038. Джена надармо викидає...

Розлючений на Джону за її погорду до гроша, Редзік звернув свій револьвер проти неї.

„За гроші, чи без грошей — ти підеш зі мною!“ — заверещав він.

Джена була певна, що Тарзан незабаром вирятує її, послухала Редзіка і пішла до печери...

...не знаючи, що Тарзан лежав без свідомості, а невідомою філія підливалася до нього.

280 УКРАЇНЦІВ ПРИЙХАЛИ КОРАБЛЕМ ІРЛІ ПАЛІ ДО БОСТОНУ.

(Докінчення зі стор. 1-ої)

Чопик. Це піднесено настрої буйних скитальників, які майже всі перейшли морську недугу відчас бурі.

Українська секція була одна з найчисленніших і для їх зустрічі та допомоги місцевий відділ ЗУАДК зорганізував численних добровольців з посеред місцевих жінок і мужичин. Вони теж приготували знамениті „канакки“ для українських подорожників, яких посаджено до потягів до Нью Йорку. Уся праця була виконувана під доглядом двох представників ЗУАДК з Філадельфії і чотирьох членок Українського Переселенного Осередку з Нью Йорку. Яких 85 осіб були призначені на фарми до Мериленду і з того степу приймали по них чотирьох представників степу. З Нью Йорку порозідилися імігранти до своїх „покровителів“, а ті, що їхали до Філадельфії й Мериленду вийшли туди трьома вагонами Пенсильванської залізниці. На станції Норт Філадельфії зустріли їх перед північною ген. дир. ЗУАДК д-р В. Галан і поїхав з ними до Балтимору.

Серед робітниць і робітників, які помагають при зустрічі й розселенні нових імігрантів слідна перетомою тим більше, що треба негайно поробити алежні приготування до такої самої зустрічі 65 українців зі скитальщини, які мають приїхати кораблем Марін Тайгер у п'ятницю 25 лютого. На вівторок 1 березня заповіджений приїзд корабля Марін Шарк з Гамбурга до пристані Нью Йорк.

ПОЩО ТЕРПІТИ ШЛУНКОВІ БОЛІ?

Лік під назвою „Роял Стюмек Ейд Медіа“ („Королівська медіа для дозволу шлункових“) є чудовим засобом для облекшення всілякого роду шлункових болів. Знаменита поміч при найгостріших випадках шлункових болів („олсер“), нервових шлунків, при втраті апетиту, нестерпності, жодукових квісів, згаги, газових забурень, безсонних ночей по причині шлункових болів, неможливості їсти, і печінки, і запору. Це рішуче лік найвищої якості, який продається з гарантією звороту грошей, якщо людина недоволена. Дайте собі самому й вашому шлункові нову полеміку в житті. „Роял Стюмек Ейд“ продається просто від виробника по ціні \$5.00 за плянку, за висилкою грошового переказу, чека або готівки. Це найкращий лік, уживаний в цілій нашій країні. Ви подякуєте нам тисячу разів, як це вже робили інші, коли скористаете з цього оголошення.

ROYAL PRODUCTS CO., Inc.
Dept. 16, Hartford 6, Conn.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

ЩЕ МАЄМО ТІЛЬКИ КІЛЬКА ДЕСЯТОК ПРИМРНИКІВ

КАЛЕНДАРЯ-АЛЬМАНАХА

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Календар має 224 сторін друку і містить багато оригінального, цікавого, артисного, інформативного матеріалу з різних ділянок американського й українського життя. Коштує всього \$1. Замовляйте негайно, висилаючи належність на таку адресу:

„СВОБОДА“

P. O. Box 346

Jersey City 3, N. J.

ВОНІ ЗНОВУ ЛЮДИ... (Докінчення зі стор. 3-тої).

Тільки міг би був той „хтось“ правильніше цю непотрібну йому машину на вічне „запаркувати“ та не лишати її на дорозі. А то ми в чвірку гарячим потом обмилась, заки потрапили „спільними силами“ поставити його в таку позицію, щоб воно не було перешкодою в русі.

Левницьких ми застали на фармі Дейвіда Колмана. Вони мають свою кімнату на першому і останньому поверсі чини. Вони теж приготували знамениті „канакки“ для українських подорожників, яких посаджено до потягів до Нью Йорку. Уся праця була виконувана під доглядом двох представників ЗУАДК з Філадельфії і чотирьох членок Українського Переселенного Осередку з Нью Йорку. Яких 85 осіб були призначені на фарми до Мериленду і з того степу приймали по них чотирьох представників степу. З Нью Йорку порозідилися імігранти до своїх „покровителів“, а ті, що їхали до Філадельфії й Мериленду вийшли туди трьома вагонами Пенсильванської залізниці. На станції Норт Філадельфії зустріли їх перед північною ген. дир. ЗУАДК д-р В. Галан і поїхав з ними до Балтимору.

ПРАВДИВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ФОЛЬКЛОР ПІД СОВЕТАМИ (Українські Приповідки-Частівки)

Зібрав Гр. Сенько

Ціна 25 центів.

З цих приповідей кожний може переконатися, що думка української нації про комуністичний устрій в Советському Союзі.

Замовлення враз з належністю слати до:

„СВОБОДА“

P. O. BOX 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

разом з молдинком), ремонт і т. п., хоча вони тільки три дні тому приймали і ще не було часу з усім познайомитись. В кожному разі співжиття з фармером вже наладилося.

На цьому ми закінчили наш перший день поїздки по фармах Мериленду та вернулися до Честертану, тим більше, що якраз того дня припадав „біртсдей“ — ліпший половини нашого Роберта, отже вже був найвищий час, щоб він його відповідно відзначив. Нас чотирьох примістили в одному з місцевих готелів.

(Даліше буде).

(Ві Ви вже написали своїх дітей до „С. Союзу? Коли ми напишуть сейчас)

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА СВ. АПОСТОЛІВ ПЕТРА І ПАВЛА В БОТЛЕР, ПА. — пошукують —

ДЯКО-ВЧИТЕЛЯ Платня згідно з умовою. Зголошення просимо слати на адресу: ST. PETER & PAUL UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH P. O. Box 86, Butler, Pa.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРАФІЯ СВ. СВ. ДУХА В КОВТІВІ, ПА. — пошукують —

ДЯКО-ВЧИТЕЛЯ який провадив би хор, школу і давав представлення. Просимо писати на адресу: UKRAINIAN ORTHODOX HOLY GHOST CHURCH 399 Charles St., Coatesville, Pa.

ДРІБНІ ОГОВІЩЕННЯ

МІД — НАДІПІСНА ПОЖИВА! ХТО МІД ТО ДІЯ СПОЖИВАЄ, ЧУДОВЕ ПОЛІПШЕННЯ ЗДОРОВ'Я ВІДЧУВАЄ. Найліпший мід гречаний (з гречаною цитру). Ціна \$1.75 за 5 фунтів, з пересилкою 25 ц. більше. Платити: S U R M A 11 E. 7th St., New York 3, N. Y.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.), N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7697.
Острів Я довгоочасно лікував чоловіків і жінок Шкірні, Х-Кру. Розв'язує жак пікує без операції. Переводить а палізу крові для суцільних дозволів. Офісні години: В будні 10—7 Р. М. В неділю: 11—1 Р. П.

Comfortably air conditioned
Lutwyn & Lutwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Eaton 6-6656

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
зарплата погребам до \$150
і інші такі низькі як —
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
137 E. 6th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕНА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в БРОКН, БРОКЛІН, НЬЮ-Йорк і ОХОЛІНІХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2668

Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 143 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MIddle 5-6878